Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U002081

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литовченко Олександр Володимирович

2. Oleksandr V. Lytovchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 231

Назва наукової спеціальності: Соціальна робота

Галузь / галузі знань: соціальна робота

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціальна робота з дітьми та молоддю

Дата захисту: 22-06-2026

Спеціальність за освітою: комп'ютерні науки

Місце роботи здобувача: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13721

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 04

Тема дисертації:

1. Організація соціальної роботи з молоддю у Великій Британії

2. Organization of Social Work with Youth in Great Britain

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 231 – Соціальна робота. – Інститут проблем виховання НАПН України, Київ, 2026. У дисертації вперше здійснено цілісне наукове осмислення теорії та практики організації соціальної роботи з молоддю у Великій Британії (Сполученому Королівстві) та визначено перспективи імплементації конструктивних ідей британського досвіду в українську практику соціальної роботи. Досліджено та систематизовано теоретико-методологічні засади соціальної роботи з молоддю у Великій Британії в контексті міжнародної соціальної роботи. Проаналізовано вплив ключових теоретичних підходів (підхід, заснований на правах людини (Human Rights-Based Approach); підхід, що базується на сильних сторонах клієнтів (Strengths-Based Perspective), концепція розширення можливостей, наснаження (Empowerment) та підхід резиліенс (Resilience); травма-інформований (Trauma-Informed) та салютогенний (Salutogenic) підходи) на формування британської моделі соціальної підтримки.

При визначенні ключових підходів ураховано, що такі підходи є важливими для соціальної роботи з молоддю в Україні в умовах російсько-української війни. Здійснено комплексний аналіз нормативно-правового забезпечення соціальної роботи у чотирьох країнах Сполученого Королівства (Англії, Шотландії, Уельсі та Північній Ірландії), що дозволило виявити спільні стратегічні вектори та регіональні відмінності, зумовлені процесом деволюції. Схарактеризовано організаційні основи надання соціальних послуг, зокрема: регуляторну політику, вимоги до професійної кваліфікації, специфіку фінансування та механізми міжвідомчої взаємодії на муніципальному рівні. Визначено та схарактеризовано актуальні напрями соціальної роботи з молоддю у Великій Британії, які є релевантними для України: соціальна робота в умовах надзвичайних ситуацій (social work in disasters); молодіжна робота, інформована про травму (trauma-informed youth work); інклюзивні практики та забезпечення рівних можливостей; розвиток молодіжного волонтерства. Особливу увагу приділено розмежуванню та взаємодії сфер «соціальної роботи» (статутної, орієнтованої на захист) та «молодіжної роботи» (орієнтованої на розвиток та неформальну освіту). Здійснено компаративний аналіз організаційних аспектів соціальної роботи з молоддю у Великій Британії та Україні за визначеними параметрами (нормативне визначення молоді; молодіжна політика і законодавство. Соціальна робота; молодь і представництво; молодіжна робота як професія; актуальні проблеми у соціальній роботі з молоддю). Розроблено соціальний портрет та узагальнену кваліфікаційну характеристику британського фахівця по роботі з молоддю (на основі методології case study). Обґрунтовано рекомендації щодо використання британського досвіду для удосконалення системи соціальної роботи в Україні, зокрема: впровадження концепції «корпоративного батьківства», розвиток травма-інформованих практик, посилення ролі професійних спільнот та вдосконалення системи підготовки кадрів. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше комплексно досліджено організаційні основи соціальної роботи з молоддю у Великій Британії як цілісної системи; досліджено та узагальнено актуальні напрями британської соціальної роботи з молоддю у контексті підходів міжнародної соціальної роботи та національних викликів (соціальна робота в умовах надзвичайних ситуацій (social work in disasters); молодіжна робота, інформована про травму (trauma-informed youth work); обґрунтовано актуальність досвіду України для міжнародної соціальної роботи; на основі результатів компаративного аналізу соціальної роботи з молоддю у Великій Британії та Україні розроблено рекомендації щодо можливостей використання конструктивних ідей британського досвіду в українській практиці соціальної роботи; уточнено зміст поняття «організаційні основи соціальної роботи з молоддю у Великій Британії»; схарактеризовано специфіку британської моделі «змішаної економіки догляду» та принципу «корпоративного батьківства»; подальшого розвитку набули положення теорії та практики соціальної роботи з підлітками, студентами та молоддю, а також підходи до професійної підготовки соціальних працівників в умовах кризових викликів. Ключові слова: соціальна робота, молодіжна робота, соціальна робота з молоддю у Великій Британії, молодь, учнівська молодь, старшокласники, молодіжні працівники, підготовка соціальних працівників, соціальна підтримка, життєстійкість (resilience), соціальні послуги, молодіжні центри, форми і методи, case study, міжнародний досвід.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 23 Social Work, specialty 231 Social Work. – Institute of Problems on Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, 2026. The dissertation provides, for the first time, a holistic scientific conceptualization of the theory and practice of the organization of social work with youth in Great Britain (the United Kingdom) and determines the prospects for implementing constructive ideas from the British experience into Ukrainian social work practice. The theoretical and methodological foundations of social work with youth in Great Britain have been investigated and systematized within the context of international social work. The influence of key theoretical approaches (Human Rights-Based Approach; Strengths-Based Perspective; Empowerment concept; Resilience approach; Trauma-Informed and Salutogenic approaches) on the formation of the British model of social support has been analyzed. In identifying key approaches, it was taken into account that these approaches are crucial for social work with youth in Ukraine amidst the Russian-Ukrainian war. A comprehensive analysis of the regulatory and legal framework of social work in the four nations of the United Kingdom (England, Scotland, Wales, and Northern

Ireland) was carried out, which allowed for the identification of common strategic vectors and regional differences caused by the process of devolution. The organizational foundations of social service provision were characterized, specifically: regulatory policy, professional qualification requirements, funding specifics, and mechanisms of multiagency cooperation at the municipal level. Current directions of social work with youth in Great Britain relevant to Ukraine have been identified and characterized: social work in disasters; trauma-informed youth work; inclusive practices and ensuring equal opportunities; and the development of youth volunteering. Special attention is paid to the distinction and interaction between the spheres of «social work» (statutory, protection-oriented) and «youth work» (development and informal education-oriented). A comparative analysis of the organizational aspects of social work with youth in Great Britain and Ukraine was conducted according to defined parameters (normative definition of youth; youth policy and legislation; social work; youth and representation; youth work as a profession; current problems in social work with youth). A social profile and generalized qualification characteristic of a British youth worker were developed (based on case study methodology). Recommendations for using the British experience to improve the social work system in Ukraine were substantiated, specifically: implementing the concept of «corporate parenting», developing trauma-informed practices, strengthening the role of professional communities, and improving the personnel training system. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that, for the first time: the organizational foundations of social work with youth in Great Britain have been comprehensively investigated as a holistic system; current directions of British social work with youth have been investigated and generalized in the context of international social work approaches and national challenges of Ukrainian social work (social work in disasters; trauma-informed youth work); the relevance of Ukraine's experience for international social work has been substantiated; and recommendations regarding the possibilities of using constructive ideas from the British experience in Ukrainian social work practice have been developed based on the results of the comparative analysis. The content of the concept «organizational foundations of social work with youth in Great Britain» has been clarified; the specifics of the British model of a «mixed economy of care» and the principle of «corporate parenting» have been characterized. The provisions of the theory and practice of social work with adolescents, students, and youth, as well as approaches to the professional training of social workers under crisis challenges, have gained further development. Key words: social work, youth work, social work with youth in the UK, youth, students, high school students, youth workers, social worker training, social support, resilience, social services, youth centers, forms and methods, case study, international experience.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Lytovchenko, O. V. & Lytovchenko, O. V. (2022). Social work in the condition of war: European values, Ukrainian experience, international support. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Спецвипуск. Том 2. 17-22. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.03
- Lytovchenko, O. (2023). Normative Foundations and Current Projects of International Social Work. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. Київ: Інститут

проблем виховання НАПН України. Вип. 27. Кн. 1. 327-335. https://doi.org/10.32405/2308-3778-2023-27-1-327-335
- Литовченко, О.В. (2024a). Соціальна робота в умовах катастроф як напрям у соціальній роботі (на прикладі Великої Британії). Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 97, 86-89. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2024.97.18
- Lytovchenko, O. (2024b). Organizational aspects of social work with youth in the United Kingdom and Ukraine: a comparative analysis. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. Вип. 28. Кн. 1. 274-282. https://doi.org/10.32405/2308-3778-2024-28-1-274-282
- Lytovchenko, O., & Lytovchenko, O. (2024). Social and pedagogical activity in Ukraine: current trends in the context of war. Scientific Journal of Polonia University , 63 (2), 177-182. https://doi.org/10.23856/6322
- Lytovchenko, O. V. & Lytovchenko, O. V. (2025). Trauma-informed approach: relevance for Ukrainian social work. Social Work and Education. Ternopil: Vector. Vol. 12, No. 2. .224-231. https://doi.org/10.25128/2520-6230.25.2.8
- Lytovchenko O. (2025).Characteristics of social work with youth in the United Kingdom (inclusive aspects). Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. Вип. 29. Кн. 1. 169-176. https://doi.org/10.32405/2308-3778-2025-29-1-173-180
- Куниця Т., Литовченко О., & Литовченко О. (2025). Особливості та актуальні проблеми у соціальній роботі з молоддю у Великій Британії та Україні. Вісник науки та освіти. (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). № 7(37). 1356-1366. https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-1356-1366

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000695

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куниця Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Kunytsia

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісовець Олег Васильович

2. Oleh V. Lisovets

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4641-3121

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Код за ЄДРПОУ: 02125668

Місцезнаходження: вул. Графська, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масюк Олег Петрович

2. Masjuk Oleg Petrovich

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левченко Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Levchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5479-1907

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Наталія Вікторівна
2. Natalia V. Kharchenko

Кваліфікація: к. пед. н., с.н.с., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4171-593x

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Гончар Людмила Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Гончар Людмила Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Фляркoвська Ольга Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна